

Verksamhetsberättelse

Läsåret Ht-23/Vt-24

Friluftsförskolor Äventyret

Förskolans yttre och inre miljö

Friluftets Förskolor Äventyret är beläget i en sekelskiftsvilla med en stor trädgårds- och naturtomt med närhet till fantastisk natur inom promenadavstånd till Altorpskogen, Germaniaviken och inte minst promenadstigen på gamla banvallen. Vår gård är utformad för att barnen ska känna trygghet och där miljön lockar barnen till olika slags lekar. Vi använder oss av olika stationer där materialet förändras efter väder och barnens intressen. Barnen har tillgång till samlingsplatser och matbord både inomhus som utomhus.

Maten på Äventyret levereras från Brasserie Maison i Bromma. Maten lagas efter Livsmedelsverkets riktlinjer och rekommendationer om mat för små barn. Det finns lång erfarenhet av matlagning till Friluftets Förskolor, varje dag lagar de lunch, bakar bröd och gör sallader till barnen. De använder sig uteslutande utav MSC-märkt fisk samt svenskt kött & kyckling i maträtterna och smörgåspålägg. Till lunchmaten erbjuds alltid sallad, grönsaker samt knäckebröd. Nybakt mjukt bröd skickas till såväl soppa som mellanmål. Till mellanmålen serveras också frukt, bregott, smörgåspålägg, mild yoghurt med egengjord müsli från köket samt mellanmjölk, mjölk ges även när det är vegetariskt på menyn. Alla mejeriprodukter som serveras på förskolan är både ekologiska & Kravmärkta.

Barn och pedagoger

Under läsåret som gått har vi varit mellan 48-55 barn på Äventyret fördelat på fyra olika barngrupper. Våra allra yngsta 1-3 åringarna kallas för **Upptäckare**, 3-4-åringar kallas **Utforskare** våra 4-5 åringar kallas för **Yngre Äventyrare** samt våra 5-6 åringar för **Äldre Äventyrare**. Hos våra Upptäckare, utforskare och Äldre Äventyrare har vi haft 2 pedagoger per grupp medans Yngre Äventyrarna haft 2 pedagoger och en resurstöd för ett barn.

Under hösten och våren har följande pedagoger arbetat hos oss.

Oskar	förskollärare samt Rektor	40 tim
Magdalena	barnskötare	40 tim
Camilla	förskollärare	40 tim
Yan	förskollärare	40 tim
Madeleine	förskollärare	30 tim
Sofia	barnskötare	32 tim
Victoria	barnskötare	40 tim
Hedvig	resurs	30 tim
Emilia	resurs	37 tim
Klara	barnskötare	40 tim
Olivia	barnskötare	35 tim

Emilia jobbade endast under höstterminen, Oskar fram tills februari. Hedvig, klara och Olivia har jobbat under vårterminen. Camilla har varit tillförordnad rektor under Oskars ledighet.

Planering och utveckling

Under läsåret har vi sammanlagt haft 12 pedagogmöten på tre timmar styck under kvällstid samt två heldagar med planeringsdagar och två heldagar med utvecklingsdagar där vi fått en möjlighet till att planera och utveckla vår verksamhet. Under dessa tillfällen har vi bland annat arbetat fram och haft diskussioner kring vår plan mot diskriminering och kränkande behandling, haft diskussioner och praktiskt arbete kring hur vi utvecklar arbete med Systematiskt kvalitetsarbete som varit hela Friluftets Förskolors utvecklingsområde under 2023/2024. Vi gör utvärdering av vår verksamhet löpande under terminen när vi haft speciella aktiviteter och traditioner samt en stor utvärdering i slutet av varje termin. I början av varje termin har vi utformat vår utbildningsplan med förskolans mål, dels för hela förskolan men även en specifik för varje barngrupp som fungerar som en grovplanering för oss.

Vi har även haft en punkt på våra pedagogmöten där våra förskollärare har ordet. De planerar denna punkt utifrån olika ämnen som vi behöver lyfta lite extra för tillfället.

Våra förskollärare har deltagit på Friluftets Förskolors förskollärarträffar tillsammans med Friluftets Förskolors utbildningsansvariga. Alla pedagoger har utöver det haft flera träffar med andra pedagoger från Friluftets Förskolor med olika gruppdiskussioner.

För att dokumentera barnen och göra våra pedagogiska dokumentationer använder vi oss utav iPad för att fota, filma och anteckna samt papper och penna, barnens alster och förskoleappen. I förskoleappen gör vi dokumentationer både på de enskilda barnen och hela barngruppen där föräldrarna på ett tydligt sätt kan följa barnens utveckling.

Alla pedagoger har haft 1 timme enskild planering samt 1 timme planering gruppvis varje vecka. Utöver detta har förskollärarna även 2 timmar planering där de ser till att hela Äventyret utvecklas och att vi arbetar aktivt med läroplanen. Förskollärarna finns också som stöd och hjälp till hela pedagoggruppen.

Pedagogerna har ansvarsbarn och varje termin erbjuds vårdnadshavarna ett utvecklingssamtal. I utvecklingssamtalen har vi använt våra underlag där vårdnadshavarna fått en inbjudan med några frågor att fundera kring och som sedan pedagogen och föräldrar diskuterar kring för att gemensamt sätta en utvecklingsplan. I samtalet fokuserar vi främst på sju olika områden från Lpfö 18: Självständighet och Identitet, Socialt samspel, Motorisk förmåga, Språk och kommunikation, Matematik, Naturvetenskap och teknik samt Kreativitet och fantasi. Vi har även haft inskolningssamtal för våra nya barn och under slutet av terminen erbjuder vi avslutningssamtal för de barn som ska vidare till förskoleklass.

Föräldrasamverkan

Utöver utvecklingssamtalen som vi erbjuder en gång per termin har vi samverkat med vårdnadshavare på flera olika sätt. I början av höstterminen bjöd vi in samtliga vårdnadshavare till föräldramöte. Mötet fokuserade på att lära känna och välkomna nya familjer men även att varje avdelning fick en chans att presentera och beskriva vilken typ av verksamhet de kommer bedriva under terminerna. Under föräldramötet valde vi delvis nya samverksansföräldrar som består av två föräldrar från varje avdelning, rektor samt en av pedagogerna. Samverkansföräldrarna har möte en gång per termin och ska fungera som en länk mellan föräldragruppen och förskolan.

Föräldrarna har även fått information dagligen direkt från oss pedagoger vid hämtning och lämning samt att vi använt oss utav förskoleappen för att komma i kontakt med föräldrarna. Utöver ovan nämnda möten och samtal har vi haft övriga aktiviteter där vi bjudit in samtliga vårdnadshavare till förskolan såsom lucia, vernissage och sommarfest.

Verksamheten och styrdokument

Under läsåret som gått har vi på Äventyret arbetat efter och följt Lpfö 18 samt Friluftets Förskolors dokument "Gröna tråden" och "övar-prövar och lär med Naturpedagogiken". Vi har använt oss av ett tematiskt arbetssätt där vi med hjälp av pedagogisk dokumentation och demokratiska principer har följt barnens intressen och ideér.

Utifrån läroplanen har vi delat in den i sju olika huvudrubriker för att känna att vi får med och följer allt som står i den. De rubrikerna vi valt att uppmärksamma är, Självständighet och Identitet, Socialt samspel, Motorisk förmåga, Språk och kommunikation, Matematik, Naturvetenskap och teknik samt Kreativitet och fantasi. Självklart går de flesta områden in i varandra och vi arbetar ständigt utifrån dessa olika områden men med rubrikerna hoppas vi att vi tydliggjort för oss pedagoger och för barnen när vi exempelvis lärt oss något kopplat till matematik.

Under höstens utvecklingsdag arbetade vi pedagoger gemensamt fram en plan mot diskriminering och kränkande behandling. De områden och situationer vi alla kände att vi skulle vara ha lite extra koll på var vid toalettbesök samt vid lek på undangömda platser på gården, lek nära skolstaketet och när det blir ensamarbete på grund av att ens kollega är på rast. Under läsårets pedagogmöten har vi haft vår plan mot diskriminering och kränkande behandling som en återkommande punkt på

dagordningen för att ge tid till diskussioner och hur vi kan förbättra vårt arbete kring planen. Vi har främst pratat om vikten av att sprida oss på gården och tänka på hur våra toaletsituationer ser ut för att det ska bli så bra som möjligt för barn och vuxna som vistas på vår förskola. I samband med både utförandet och hur vi bibehåller planen lyfter vi självklart in Barnkonventionen och diskussioner kring jämställdhet samt lyfter Förskolebrevet.

Vi på Frilufts Förskolor Äventyret är med i Grön Flagg och har under läsåret som gått arbetat med samt lämnat in en rapport utifrån arbetsområden inom Grön Flagg; global samverkan, återbruk och källsortering samt kompostering. Detta har sett olika ut i de olika ut på samtliga avdelningar men något vi alla gjort tillsammans har varit att rusta upp vår sopsortering och komposter samt lärt oss om de olika sopmonster såsom "Plastis", "Metallica" och "Wellmer". Vi har även medverkat i skrapplockarveckorna som blir en påminnelse för barnen om vikten av att plocka skräp och hålla rent i vår närmiljö.

Friluftsförskolor har haft ett övergripande mål i att utveckla arbetet med systematiskt kvalitetsarbete. Vi har arbetat med detta med pedagoger från hela friluftsförskolor under förskollärardagar och pedagogträffar. Vi har även fördjupat oss i detta på Äventyret på utvecklingsdagar, personalmöten och på arbetslagsmöten i de enskilda arbetslagen.

En stor del av vår verksamhet väljer vi att bedriva utanför vår gård när vi går på utflykter. Samtliga barngrupper har under läsåret lämnat vår gård flera gånger i veckan, både korta utflykter i vår närmiljö samt heldagsutflykter då vi bland annat gått till skogen och vattnet. Vi arbetar efter Frilufts Förskolors ledord, Tryggt, Roligt och Lärorikt och följer årstiderna och anpassar aktiviteterna efter vår Övar-Pröva-Lär med Naturpedagogiken samt specifika mål för varje grupp. Vi ser naturen som vårt uterum och lärande rum, vi använder den som vårt arbetsmaterial och upplever den året om med alla våra sinnen. Vi har under läsåret lärt barnen allt från allemansrätten till hur man sätter upp en repbana i skogen och använder sin motorik till att behärska den samt vilka knoppar och träd som finns i just vår närmiljö. De dagar vi inte gått till skogen har vi haft aktiviteter på gården kopplat till våra aktuella teman utifrån läroplanen. Under vintern genomförde vi olika vinteraktiviteter såsom skidor, stjärtlappsåkning och byggde is- och snöskulpturer.

Under läsåret som gått har vi haft olika traditioner som varit viktiga för oss på vår förskola. Vi har haft vår skördefest där vi tillsammans med barnen skördade de morötter, potatisar och andra grönsaker vi sådde under våren för att sedan göra sen stor pyttipanna över elden som vi sedan åt till lunch den dagen. Vi har haft vårt lövlopp där vi firar in att hösten har kommit och springer ett lopp nere på banvallen nedanför vår förskolegård. Vårt luciafirande hade vi ute på vår gård, där vi bjöd in alla föräldrar till en sångsamling med Luciasånger runt vår eldplats. Förskolans dag var något vi uppmärksammade tillsammans med barnen, enligt tradition på Äventyret valde vi att ha en maskerad samt olika stationer runt på gården såsom disco, teater och bollekar. Vår sommaravslutning hade vi på vår gård där vi bjöd in samtliga föräldrar och syskon. Vi hade där en tipsrunda följt av gemensam sångsamling och avtackning av blivande skolbarn och avslutningsvis en picknick på gården.

Under läsåret som gått har vi på Äventyret haft flera olika utvecklingsområden och mål för vår verksamhet. Både långsiktiga utvecklingsarbeten som sträcker sig under en lång tid samt kortare områden och mål för enstaka terminer. Som man kan läsa här ovan har vi arbetat med och uppnått mål både genom vårt arbete på våra utvecklings- och planeringsdagar men även på våra pedagogmöten vi haft utspridda under hela läsåret. Sedan har varje avdelning arbetat utifrån våra mål och utvecklingsområden i det dagliga arbetet med barnen vilket man kommer kunna läsa om i varje avdelnings verksamhetsberättelse här nedan. Under nästkommande läsår kommer vi fortsätta arbeta utifrån våra övergripande mål för verksamhet som vi haft det senast läsåret men kommer fokusera lite extra på att fortsätta utveckla vårt systematiska kvalitetsarbete för att hjälpa oss att utveckla vår verksamhet ytterligare. Vi har under läsåret haft följande mål för hela verksamheten:

Övergripande mål för verksamheten på Äventyret HT2023-VT2024

- Utveckla arbetet med systematisk kvalitetsarbete, gemensamt för hela Frilufts Förskolor
- Utveckla den digitala kompetensen
- Fortsätta utveckla arbetet med Veda och Barke
- Aktivt arbeta efter Frilufts Förskolors miljömål 2023, Hållbarhet vilket även kommer synas inom vårt arbete inom Grön Flagg. Extra fokus på kompost och källsortering
- Ge barnen ett utökat omvärldsperspektiv och allas lika värde
- Synliggöra och utöka barnens inflytande
- Utveckla den pedagogiska dokumentation

Verksamhetsberättelse Upptäckare HT-23/VT-24

Självständighet och Identitet

Under uppstarten av höstterminen fokuserade vi starkt på relationsbyggande och trygghet för både inskolningar och de återkommande barnen. Vi har arbetat hela terminen med mycket lek, dans och musik samt skapande som hörnstenar i verksamheten. Barnen har bekantat sig med sina begynnelsebokstäver, målat tillsammans tavlor och enskilda bilder. Vi låter barnen utveckla sin självkänsla genom ansvar och positiva affirmationer. Barnen hjälper till med att hämta mellanmål och tränat på att klara mycket själva eller att be om hjälp bland annat i på/avklädning, toalettrutiner och städande. Vi tränat dem i att säga hjälp istället för ”jag kan inte” för att stärka deras tilltro till sig själva. Målet har varit att skapa en känsla av ”jag kan allt om du hjälper mig” och få till en grupp med stor handlingskraft, samarbetsförmåga och självförtroende.

Vi har arbetat mer aktivt med de barnen som är mogna för det på pott-träning. Detta genom att försöka motivera dem att sitta på pottan och göra skötrummet mer tilltalande med spännande bilder, böcker och att låta Veda och Barke pott-träna med dem, detta har självklart skett i samråda med vårdnadshavarna. Målet för detta har varit för att öka barnens autonomi och stärka självkänsla.

Social kompetens

För att träna socialt samspel under året har vi startat med alla barns rätt till ett eget namn, vi har sjungit och pratat om vad alla heter och deras begynnelsebokstav, använt bilder på barnens ansikten och gett mycket tid till den fria leken där vi uppmuntrat samvaro och tränat hur vi leker ihop. Detta för att belysa hur vi alla har tillhörighet med varandra och ge barnen många sätt att se sina vänner. Vi har spenderat mycket tid på lek i sandlådan utifrån bygg/rasa samt matlagning och att pedagogerna deltar och visar hur man låtsas äta och bjuda in fler.

Arbetet fortskred under våren med uppstart i samband med alla hjärtans dag arbeta med en kompisvecka där social kompetens står i fokus då vi nyttjat kompis-böckerna om Kanin och Igelkott och talat om hur våran individualitet gör oss speciella och bra för varandra. och under rocka sockorna dagen firade vi alla olikhet med en återblick på kompisveckan, med Veda och Barke teater där barnen fick möta deras döva vän och träna TAKK samt med musik rörande olikhetstemat.

Kreativitet och Fantasi

När vårterminen kommit igång på allvar började vi gå på naturskola och utflykter i närmiljön. Vi startade vårat terminslånga tema "Musik" och utforskade detta genom våra olika dagsteman: skapande, rörelse, naturvetenskap och teknik.

Vi valde musik för att ha ett stort tema där många olika aktiviteter och småprojekt får plats att utforska och för att vi under uppstartsveckorna observerat att samtliga barn i gruppen visat ett genuint intresse för dans och sång.

På morgonsamlingarna har barnen fått sjunga och spelat trumma. Vi har där tränat upp en förståelse för den matematiska principen i att ha taktkänsla, våga spela musik på trumman och språkbadat oss med olika sånger.

Barnen har fått skapa egna instrument. Då har vi arbetat utifrån våra grön flagg mål och främst haft återbruksmaterial så som toalettrullar och konservburkar som bas för vårat skapande. Vi har använt olika medium, främst att måla och sammanfoga material med limpistol och häftapparater. Barnen tränar sitt tålamod under turtagningen.

Vi har sett till att ha instrumenten tillgängliga i vardagen för att få till ett fördjupat kunnande.

Instrumenten har varit många olika, xylofon, trummor, maracas, tamburiner, cymbaler mm. Så vi har kunnat lära oss olika ljud och tekniker för att skapa dem.

Under höstterminen har vi arbeta med övergripande tema bussen efter barnens önskan dem har fått rösta på vilket fordon vi skulle fokusera på efter att vi fastställt temat fordon som ett intresseområde. Vi skapade en egen buss, stor nog att rymma barnen med återbruksmaterial från både förskolan och medtaget hemifrån. Bussen har i samband med och efter konstruktionen som vi lät ta merparten av terminen varit ett aktivt lekmaterial på avdelningen.

Vi har arbetat med skapandet från flera infallsvinklar; konstnärligt skapande där barnen fritt fått tolka bussens beståndsdelar och hitta konstnärliga samt tekniska lösningar för att åstadkomma sina idéer och även forskande där barnen fått titta noga på bussen, både på bild och fysiska bussar under våra utflykter och sedan fått hitta lösningar för att förankra verkligheten i vår konstruktion.

Motorik

Under hösten arbetade vi mycket med motorik i våra utflykter och med hjälp av olika sorters dans, på vårterminen har vi lagt till fler utmaningar i form av hinderbanor och längre utflykter med repklättring i backar och träd.

Språk och Kommunikation

Vi arbetar mycket med begrepp och att analysera innebörd för att utöka språkförståelse. Vi lyssnar på sånger och pratar om dess handling, vi läser böcker och både leker och diskuterar dess innehåll samt har ett verbalt förhållningssätt: vi pratar och använder språket i alla vardagliga situationer med olika typer av begrepp och nivåer av språkbruket. Vi arbetar även mycket med flerspråkighet, TAKK och spanska främst. Teckenstöd gynnar alla barn, och tidigare erfarenheter säger att det gör dem små och mindre verbala barnen med självständiga och kommunikativa i ett tidigt skede av sin språkliga utveckling. Vi har fokuserat på vardagliga stödord som vi använder ofta, färger och temarelaterade ord.

Barnen visar förståelse för att man kan göra sig förstådd på många sätt. Babblarna har varit med och lärt barnen om färgernas olika namn och hur vi ser dem i naturen.

Med uppstart i samband med världsbokdagen har vi arbetat med det återkommande temat inom språk och kommunikation; "min bok" där alla barn kommer få ta med och presentera en bok hemifrån som vi sedan läser och arbetar med på förskolan.

Veda och Barke har varit med oss mycket under året. Under terminsstarten läste vi flertalet av de lättare böckerna om Veda och Barke, vi har haft dem med oss på samlingar och utflykter, låtit dem presentera material/teman och sjungit deras sånger. Vi har läst Nya boken om Veda och Barke efter dess utgivning vilket gjort att dem varit en stor del i vårat arbete med språk.

Naturvetenskap och Teknik

Vi har under samlingar och planterade aktiviteter gjort en del experiment, främst med vatten och is; flyta sjunka, smälta is på olika vis, vi har utforskat ljudvågor med hjälp av vibrationerna på en högtalare. Vi har arbetat tekniskt både med olika skapande tekniker och med fotografering och tekniska lösningar som gångjärn dörrhandtag, öppna/stänga funktioner. Vårens arbete med

busskonstruktion har ytterligare gett oss möjlighet att träna tekniska färdigheter och utforska med en vetenskaplig blick.

Matematik

Även här har vi arbetat mycket på samlingar; med motsatspar som liten och stor, tung och lätt räknat oss och läst oss talordning. Vi har arbetat med matematiska begrepp och upplevelser. Vi räknar med hjälp av babblarna prickar på nyckelpigor och lär oss mer om tal-igenkänning. Under julen har barnen en adventskalender som i praktiken är ett nummer-memory. Vi lär oss känna igen siffror både till ordet och utseendet. Vi jobbat även med tid utifrån rutiner. "VH kommer när vi har sovit, ätit mellanmål och lekt lite på gården".

Under veckan där "pi-dagen" infaller har vi haft en matematikvecka där fokus kommer vara geometri

Gröna tråden

På naturskolan har vi delat upp oss. De yngre barnen har varit på gården och de äldsta på banvallen, de mellanstora har fått turas om att gå iväg från gården. På naturskolorna har vi tittat på smådjuren vi kunnat hitta, tagit med mjukisdjur för att lära oss om dem vi inte kan se. Vi halvslag information, sjungit och berättat om sagor om djur och natur. Vi har tränat att röra oss i kuperad terräng och följt årstiderna skiftningar. Innan terminsavslutning har alla fått följa med ut i skogen på utflykter, även de yngsta. Vi har provat att laga mat-kitt över muurikan med hela gruppen en gång under hösten och går på 2 heldagar under den tidiga sommaren. Arbetet med grön flagg har fokuserats kring återbruksskapande, utökat omvärldsperspektiv, plantering och sopsamlarmonster, främst Kompostina.

För att närma oss Äventyrets mål om utökat omvärldsperspektiv har vi arbetat med sång från länder vi har anknytning till tillsammans med ländernas flaggor. Vi har lyssnat på musik från olika kulturer och även arbetat med att se på dans och utstyrlar från andra länder på projektor, vi har även uppmärksammat samernas nationaldag.

Pedagogisk dokumentation

Vi har skapat en ansvarsfördelning på att skicka ut dokumentationer appen. Vi har arbetat mer med att få upp aktuella dokumentationer på väggarna och och kontinuerligt byta ut till nytt material. Vi har även fördjupat våra samtal och pedagogiska konversationer kring aktiviteter och göra långsiktiga pedagogiska dokumentationer under våra avdelningsplaneringar utifrån Frilufts Förskolors arbetsmaterial med systematiskt kvalitetsarbete.

Verksamhetsberättelse Utforskare Ht-23/Vt-24

Självständighet och identitet

Under året har vi jobbat med att barnen skall bli mer självständiga under dagens olika rutinsituationer såsom toalett, på-/avklädning och vid lunchen. Vi pedagoger har funnits nära för att stödja barnen utifrån deras behov. Vi har uppmuntrat barnen att själva ta ansvar för sina kläder. När vi gått på utflykter med ryggsäckar har de själva fått ansvara för sin ryggsäck och att packa i och ur denna.

Social kompetens och gemenskap

Vi inledde läsåret med olika typer av gruppstärkande lekar och aktiviteter, främst med hjälp av olika spel såsom Memory och Lotto för att öva turtagning och socialt samspel. Vid rutinsituationer, främst av- och påklädning har vi uppmuntrat barnen att hjälpa varandra. Vi har arbetat mycket i smågrupper där vi lär oss hur man är bra kompisar och hur vi vill vara mot varandra. Våra samlingar används som forum för att prata om saker som har hänt. Exempelvis genom att använda känslorbilder av Veda och Barke har vi kunnat prata om de olika känslorna och hur man ska hantera de dem och hur en bra kompis ska vara. Vi har också jobbat med projektet "Elton besöker ett hem". Med detta projekt utforskade barnen olika perspektiv genom lek och äventyr och hur man

tar hand om en kompis. Med hjälp av Elton avser vi utöka barnens sociala kompetens och gemenskap.

Motorisk förmåga

Vi har tränat barnens grovmotorik genom hinderbanor och repbanor. Vi har tränat vår balans, klättrat, sprungit, gått och aktiverat hela kroppen. Vi har utnyttjat våra utflykter till att gå till platser där ytterligare har kunnat utmana barnen motorisk genom promenader och aktiviteter såsom klättring och balans med hjälp av naturen.

Vår finmotorik har utmanats på flera olika sätt bland annat genom att dega, pärla, pussla och rita. Detta för att utveckla barnens fingerfärdighet.

Språk och kommunikation

Vi har under året arbetat med språket genom att läsa böcker och använda oss av sagopåsar. Vi har pratat om barnens namn och om bokstäver. Vi har fokuserat på begynnelsebokstaven i deras namn. Vi har också börjat vad deras familjemedlemmar har för bokstäver i sina namn. Vi har fördjupat oss i bokstäver ytterligare genom lekfulla och kreativa övningar. Vi har kopplat bokstäverna till konkreta objekt genom att använda oss av sagor, spel, sånger osv. som medel.

Genom projektet "Elton besöker ett hem" främjade vi barnens språkutveckling. Vi har också skapat en pedagogisk miljö så att barnen spontant kan utforska bokstäver genom lek och samtal.

Matematik

Vi har aktivt arbete för att utveckla barnens förståelse för matematik genom skriftspråk, symboler och grundläggande matematiska begrepp. Exempelvis, vi har tränat på att räkna på båda svenska och engelska från 1–10 eller rösta fram vilken är utforskarens favoritbok osv. Vi har pratat om storleken såsom lång, kort, stor, mellan och liten. Vi har lärt oss tärningsspråket, att räkna prickarna och koppla det till ett antal. Genom att mata "Godismonstret" lärde sig barnen namn på olika geometriska former.

Naturvetenskap & teknik

Genom Naturskolorna har vi försökt skapa intresse för vår natur och vårt närområde. Vi har gått ner till banvallen där vi mött olika djur och småkryp. Vi väljer ett djur varje vecka som veckans tema och pratar om det. Vi har också pratat om vissa växter och insekter utifrån från barnens intresse. Matlagning i skogen har vi gjort en gång denna termin. I vår naturskola och på torsdagsutflykten har vi tränat vår grovmotorik. Vi har klättrat, åkt kana, balanserat, sprungit mm. Och övat på turtagning och vänta på sina kompisar vid alla lyktstolparna. Vi har planterat i våra planteringslådor samt satt potatis i vårt potatisland. Barnen har rensat ogräs, grävt upp jorden, vattnat och pysslat om med våra växter. Under våren har arbetet med tema Grön Flagg när vi plockat skräp på banvallen och haft Veda och Barke lövlopp. Vi har introducerat de olika sopsamlarmonstren som finns. Främst har vi pratat om Kompostina som vi har matat med fruktresten och skal.

Kreativitet och fantasi

Leken har varit central i vårt arbete i barngruppen. För att stimulera och vidareutveckla leken har vi berikat miljön och tillfört material. Vi har sett att leken har utvecklats och barnen har lekt lekar som sjukhuslekar, att de lagar mat, att de packar och reser iväg, djurlekar, bygg- och konstruktion. Rolleken har tagit en mer central plats. Vi pedagoger har också introducerat organiserade lekar som "vad är klockan herr lejon". Genom tisdagarnas skapande försöker vi främja barnens utveckling av kreativitet och fantasi. Vi har tränat vår finmotorik genom skapande. Vi har skapat med olika naturmaterial.

Veda och Barke

Veda och Barke är en del av oss och Utforskare, barnen räknar in dem under samlingar lika naturligt som att de räknar sina kompisar. Har vi inte haft med de på en samling eller utflykt och vi frågar vilka som är borta idag nämner barnen att de är hemma sjuka. Vi har använt de som ett stöd till de barn som behöver komma ner i varv eller varit ledsna, att de fått ha Veda/Barke som en kompis eller ha bredvid sig på samlingen. Vi har även använt oss av dem i arbetet kring att prata känslor, både med de fysiska dockorna samt med hjälp av de ny framtagna känslobilderna av Veda och Barke.

Verksamhetsberättelse Yngre Äventyrare HT-23/VT-24

Självständighet och identitet

För att ge barnen möjlighet att förstärka sin självbild och därmed även självkänsla fick de måla självporträtt.

Självständighetsträning vid på- och avklädning var ett stort fokusområde under hösten, såväl som i början av vårterminen.

I samband med den internationella dagen för Downs syndrom lyfte vi, utan värderingar, att alla människor är olika. På morgonsamlingen fick alla i gruppen studera sig i speglar och sedan hitta olikheter mellan sig själva och varandra.

Socialt samspel

För att ge gruppen bästa möjliga förutsättningar för att lära känna varandra och pedagogerna väl diskuterade vi tillsammans med gruppen fram förhållningsregler så som: leka lekar, dela med sig, vara snälla, kramas (om man frågar först), trösta varandra, säga förlåt, fråga om någon vill vara med och ha roligt. I dessa gemensamt beslutade regler hade vi sedan verktygen för kommande konflikthantering. Stopp-handen används flitigt som ett kommunikationsverktyg då det verbala inte är lätt för alla.

För att svetsa samman gruppen och minska glappet mellan bland annat flickor och pojkar fick dem tillsammans lyfta och synliggöra deras gemensamma nämnare. Exempel på likheter de fann är bl.a. att alla gillar att bada, äta godis och glass och leka med spadar på förskolan. Vi kom även fram till att det faktum att de tillsammans är Yngre äventyrare på förskolan Äventyret var den främsta gemensamma nämnaren. För att ytterligare synliggöra och hylla detta fick de själva göra en kompistavla.

Efter varje morgonsamling hade vi gemensamma eller delade aktiviteter där varje barn fick öva på att vara ledare och följare och våga använda sin röst för att kommunicera sin vilja. Exempel på detta är mindre spelgrupper, skapande stationer för ett fåtal barn i taget samt gemensamma lekar så som "Under hökens vingar" samt kullekar.

Vi pedagoger såg att äventyrarna reagerade starkt i de rutinsituationer där vi pedagoger tog beslutsfattandet ifrån dem så som sittplatser vid samlingen och uppdelning av gå-kompisar. Vi gick då tillsammans ut på banvallen och samlade stenar som gruppen sedan fick måla i olika färger. Två av varje färg för att kunna används till lottning av gå-kompis och sittplats.

I vårt arbete med social kompetens såg vi även våra samlingar som ett stort förbättringsområde. För att visa sina kamrater och pedagoger respekt är det viktigt att inte avbryta, att vänta på sin tur och framför allt lyssna på vad den andra säger. Barnen behövde ett verktyg som hjälp för att kunna utveckla dessa förmågor. Därför valde vi att tillsammans skapa en talpinne. De fick tillsammans välja pinne och pynta den. Därefter har pinnen använts konsekvent på alla samlingar.

Motorisk förmåga

Såväl grovmotoriska som finmotoriska aktiviteter kommer naturligt när vi vistas ute i skog och närmiljö. Exempel på när finmotoriken har övats när vi plockat blommor, samlat små stenar, fångat gråsuggor, täljt pinnar i skogen, plockat blåbär samt klippt och skapat våra kompistavlor. Exempel på aktiviteter där grovmotoriken utmanats är bl.a. skridskoskolan, balansering på repbana i skogen, lövloppet på banvallen, lek med fallskärmen samt gårdens lekplatser.

Språk och kommunikation

Efter varje morgonsamling hade vi gemensamma eller delade aktiviteter där varje barn fick öva på att vara ledare och följare och våga använda sin röst för att kommunicera sin vilja.

Gruppen skapade tillsammans en talpinne. Vårt mål var att visualisera turordningen och få barnen att lyssna på varandra, inte avbryta eller ha egna samtal på våra gemensamma samlingar.

Som avslutande tema på läsåret 2023-2024 var tanken att ett besök till biblioteket skulle resultera i att varje barn i gruppen fick välja varsin bok att få läst på en vila för att sedan recensera. En hög sjukfrånvaro i personalstyrkan ställde dock in detta besök och barnen fick istället välja bland ett färre antal böcker på förskolan som de har fått recensera.

Matematik

Som introduktion till ämne matematik frågade vi de yngre äventyrarna vilka associationer de till ordet matematik. Ett av förslagen som kom var "att måla ett träd" och med utgångspunkt i ett av våra motto: "med naturen som metod" fångade vi upp detta svar och enades om att träd skulle vara vårt fokusområde. Vi räknade med kottar, mätte med pinnar, skapade med skivor sågade från stubbar samt gick på formjakt ute i naturen. På samlingarna delades frukten ut med hjälp av matematiska gåtor. Avslutningsvis skapade vi tillsammans ett matematikträd med geometriska former som blad.

Naturvetenskap och teknik

Vi utforskar dagligen den natur, och det liv som finns i den, som vi vistas i. Det har samlats gråsuggor och snäckor, det har ätits granskott, syrenblommor och blåbär.

Vi hade skräpplockningstema med Håll sverige rent och Grön Flagg och gick på skräpplockarpromenad och sorterade sedan skräpet på stora skräpplockar-samlingen.

Kreativitet och fantasi

Vi har en väldigt lekstark grupp med stor fantasi och kreativitet i den fria leken. Det leks väldigt mycket rollekar där de turas om att ha den ledande rollen.

De yngre äventyrarnas kreativitet och fantasi har även fått leda de skapande aktiviteter vi haft. Gruppen har till exempel fritt fått skapa kompostavlor utan ledning från oss pedagoger. Ett av årets tema inom gröntagg är återbruksskapande och de yngre äventyrarna fick som avslutning på ett matematiktema skapa ett träd av bl.a. pinnar och gamla kartonger.

Barns inflytande

Det gedigna arbetet med att jobba ihop gruppen har ökat varje barns möjlighet att få sina röster hörda och de har fått rösta fram exempelvis lekar, utflyktsdestinationer, vilostationer, förhållningsregler för gruppen, böcker som vi läst, sånger till sommaravslutningen samt utformat kompostavlor utan ledning från oss pedagoger.

Veda och Barke

Veda och Barke har funnits med som en teoretisk konflikthanteringsmetod men endast närvarat fysiskt vid ett par tillfällen.

Verksamhetsberättelse Äldre Äventyrare HT-23/VT-24

Självständighet och Identitet

Under vårterminen arbetade vi med social kompetens. Först pratade vi om ordet "egenskap". Vi frågade barnen om de visste vad en egenskap var och vi diskuterade olika exempel på egenskaper. De fick även beskriva vilka egenskaper de tycker att en bra kompis ska ha. Under veckan gång fick barnen komma en och en och dra en lapp på ett annat barns namn. De skulle sedan beskriva det barnets bästa egenskaper. Alla deras svar skrevs ner och sammanställdes sedan i en lista på gruppens bästa egenskaper enligt de själva. Sedan gick vi igenom ordet "respekt". Vi frågade barnen vad ordet respekt betyder och hur de tycker att man visar sina kompisar respekt. Vi pratade även om respekt för våra kroppar och hur man visar respekt för varandra, speciellt vid toabesök. Efter detta fick barnen arbeta med toalettskyltar som har använts för att se om en toalett är ledig eller upptagen. Under vårt temaavslut fick gruppen märken utdelade till sig som visade allt de tränat på under veckorna. De fick märken för att visa att gruppen är utvecklade sin förmåga på att trösta varandra, säga förlåt, ge varandra komplimanger, respektera varandra, hitta det finaste hos varandra och samarbeta med varandra.

Socialt Samspel

Efter varje samling på höstterminen lekte vi gruppstärkande gemensamma lekar där vuxna och barn i olika utsträckning fick leda och följa och vänta på sin tur. Detta som metod för att bygga och stärka gruppens gemenskap. Vi fortsatte även med gruppstärkande lekar under vårterminen, men inte efter varje samling.

I samband med samernas nationaldag lärde vi oss mer om samerna. Vi lyssnade på samisk musik, tittade på deras klädsel och så fick de måla och bekanta sig med den samiska flaggan. Detta för att styrka deras omvärldsperspektiv.

Vid vårt arbete med social kompetens fick barnen varje vecka dra en lapp ur vår nya "uppdragslåda". Uppdragen blev; träna på att säga förlåt om/när man gjort någon ledsen, ge 3 komplimanger till en kompis, trösta någon som var ledsen. Sista veckan spenderades även med att arbeta med samarbete i olika typer av grupplekar för att ytterligare stärka gruppen. Vi påbörjade tema Olikheter i samband med Rocka Sockorna på vårterminen. Då vi hade lagt så mycket fokus på likheter och olikheter bland barngruppen i sig och människor individuellt under hösten valde vi att under dessa veckor blicka utåt i världen. Barnen fick ha med sig en bild från en resa de varit på, vissa var från en annan plats i Sverige och andra från ett helt annat land. Barnen fick presentera dessa platser tillsammans med sin bild framför gruppen. När alla barn hade fått presentera röstade vi fram två platser/länder som vi skulle forska om. Dessa platser blev Brasilien och Thailand. Barnen fick själv komma på frågor kring dessa länder som de ville ha svar på som sammanställdes i ett dokument tillsammans med svaren på dessa frågor.

Motorisk förmåga

Under våra utflykter till ishallen har barnen fått träna på sin motorik genom att åka skridskor. Skridskoskolan är förberedd att utmana barnen utifrån aktuell kompetens varesig dem är nybörjare eller redan är kompetenta åkare.

Under våra utflykter har barnen fått träna på motorik genom lek i skogen, täljning med kniv samt genom att gå en repbana som har satts upp vid majoriteten av våra heldagsutflykter till skogen. Under tema olikheter, social kompetens och matematik på vårterminen fick barnen träna på sin motorik genom att rita och klippa.

Under tema Skola fick barnen träna på motorik genom både skrivande och ritande.

Språk och kommunikation

Under tema Social Kompetens har vi inlett samlingarna med en kompissång och lyssnat till berättelser kopplade till temat på våra vilor.

Under tema Skola fick barnen arbeta mycket med bokstäver. De fick skriva och rita första bokstaven i sitt namn, träna på att skriva sina namn på både namnskyltar samt på alla "skoluppgifter" de fick, och de fick gå på en bokstavs jakt för att utomhus hitta bokstäverna i sina

namn. De fick även ett häfte för att träna på att både skriva och hitta bokstäverna i alfabetet i olika ord samt träna på att hitta saker som börjar på specifika bokstäver. Barnen fick även två läxor utan krav på inlämning. Exempel på läxor var att träna på att skriva bokstaven A.

Under tema "Min Bok" arbetade barnen med böcker. Barnen fick ta med sig en bok hemifrån och åka till biblioteket och låna böcker. Dessa böcker presenterades och lästes under våra vilor, barnens böcker presenterades av barnen och biblioteksböckerna presenterades av pedagogerna.

Matematik

Vi har haft ett matematiktema under flera veckor på vårterminen där barnen har bekantat sig med siffror och tecken, så som plus, minus och lika med. Vi har klippt och ritat siffror till en matematikväg där barnen har kunnat sätta upp siffror på väggen och göra egna tal. Vi har gjort olika mattetal, pratat om antal, delat frukt i $1/4$, $1/2$, $1/3$. Under samlingarna räknade vi antal kompisar i samlingen, benämnde dagens datum och när barnen fyller år. Barnen har skapat egna födelsedagstavlor och fått skriva datumet de fyller år på dessa. Under den sista veckan var det matematikens dag och vi pratade om tiokompisarna, barnen fick även rita enligt matematikens regler då de behövde addera för att ta reda på vilken färg som skulle vara var.

Vi arbetade även med matematik under vårt skoltema. Barnen fick spela yatzy, rita efter siffror samt rita efter matematiktal. Vi gick igenom addition och subtraktion och pratade om dessa begrepp. Barnen fick även två läxor, utan krav på inlämning. En av läxorna handlade om att räkna till 100 samt att träna på addition.

Naturvetenskap och teknik

Under våra utflykter fick barnen benämna olika växter och djur. Vi har pratat om svampar, träd och blommor och hur man bäst identifierar vad som är vad. Vi har även pratat om allemansrätten och hur man behandlar vår natur, vad man får göra och vad man inte får göra. Under utflykterna har vi även pratat om fridlysta växter och djur, vad det innebär, hur man behandlar dem och varför de har fått den stämpeln. Vi har även pratat om vårt väder, hur regn, hagel och snö uppstår.

Grön Flagg

Vi har arbetat med kompostering och barnen har följt med till vår varmkompost och kastat ner bl.a. fruktrester. Detta arbete är kopplat till Grön Flagg.

Vi hade en vecka med skräpplockning i våra närområden där barnen fick vara med och plocka skräp, både på gården och ute i skogen på våra utflykter. Detta arbete är kopplat till Grön Flagg. Allt skräp samlades in för att sedan sorteras under avslutningen. På avslutningen fick vi besök av vår karaktär "Skräp-Lisa". Barnen fick ansvaret att lära Skräp-Lisa HUR och VARFÖR vi måste sortera vårt skräp. Efter samlingen erbjöds alla barn olika stationer. En ritstation där man fick fylla i skräpmonster och en sopsorteringsstation där barnen fick träna på att sortera rätt skräp på rätt plats.

Kreativitet och fantasi

Under tema Matematik fick barnen skapa egna födelsedagstavlor. Under tema Social Kompetens fick barnen skapa toalettskyltar och färglägga bilder som sattes upp på toaletterna. På vilorna under tema Olikheter fick barnen måla flaggorna från platserna som presenterats den dagen, allt från Thailands flagga till Skånes flagga. Dessa flaggor i form av löv sattes upp i ett träd på vår vägg tillsammans. Under vårt tema med Samerna fick barnen måla den samiska flaggan. När vi hade tema Skola fick barnen skapa egna mappar som användes för att samla allt deras "skolmaterial". De fick även skapa egna namnskyltar till deras plats i "klassrummet". Barnen har även fått leka fritt och skapa egna lekar med sin egen fantasi, både i skogen och på gården.

Veda och Barke

Veda och Barke har varit en stor del av vår konflikthanteringspedagogik, speciellt under höstterminen. De konflikter som cirkulerat i gruppen har iscensatts av Veda och Barke för att ge barnen redskap för att lösa konflikter i leken och i sociala sammanhang utan att vara utpekande. Vi sjöng Veda och Barke sången på samlingarna och använde dem som gåkompisar på våra utflykter.